

## ( ع ط ) طائفه سوفسطائیه برآنند که موجودات

### عبارت از اوهام است

طائفه سوفسطائیه برآنند که موجودات عبارت از اوهمات است هر موجود وهم محض است ابدأ وجود ندارد یعنی وجود موجودات مثل سراب و یا خود مثل صور مرئیّه در آب و مرآتست که نمایش محض است ابدأ اصل و اساسی و تحقیقی ندارد . این رأی باطل است زیرا وجود موجودات نسبت بوجود حقّ اوهام است اما در رتبه امکان موجودات را وجود محقق است و ثابت قابل انکار نیست . مثلاً وجود جمادی نسبت بوجود انسانی عدم است زیرا انسان وقتی که بظاهر معدوم گردد جسدش جماد شود ولی جماد در عالم جمادی وجود دارد پس واضح شد که تراب نسبت بوجود انسان معدوم است و وجودش اوهام اما در رتبه جمادی تراب وجود دارد . و بهمچنین وجود موجودات بالنسبه بوجود حقّ اوهام و عدم محض است و عبارت از نمایش است مثل صوری که در آینه پیدا شود ولی آن صوری که در آئینه دیده میشود هر چند اوهام است اما اصل و حقیقت آن صور موهومه شخص عاکس است که صورتش در این آئینه ظاهر شد مختصر اینست که عکس بالنسبه بعاکس وهم است . پس واضح شد که هر چند موجودات بالنسبه بوجود حقّ وجودی ندارند بلکه مانند سراب و صور مرئیّه در مرآتند ولی در رتبه خود وجود دارند . اینست که غافلان از حقّ و منکران را حضرت مسیح مرده

میگفتند و حال آنکه بظاهر زنده بودند اما بالنسبه باهل ایمان مرده بودند و کور و کر و لال بودند اینست مقصد حضرت مسیح که میفرماید مرده ها را بگذار مرده ها دفن نمایند.